

Fremtiden ser grøn ud

Budgetmatchen

Budgetmatchen er en konkurrence, der sætter fokus på budgettet som styringsværktøj for landmanden.

Konkurrencen afvikles i 2014 og er arrangeret af VFL, Kvæg, VFL, Økonomi og Virksomhedsledelse og Ta' Stilling – Ta' Handling.

Budgetmatchen: Den økologiske bedrift Ligaards deltagelse i Budgetmatchen har været med til at rette op på grovfoderkvaliteten og kalvesundheden.

Af Henrik Lomholt Rasmussen
Det kræver mere tid, men de ekstra timer til indtastning på computeren og møder med

rådgiverne er godt givet ud. Sådan siger Hannah Bahnsen, økologisk mælkeproducent på Ligaard ved Tinglev, om sin

deltagelse i Budgetmatchen.

»Vi er blevet mere kritiske over for os selv og er begyndt at bruge vores budget mere

Et tjeik af græsset før andet slæt hos Hannah Bahnsen på Ligaard ved Tinglev fik smilene frem hos hende og – fra venstre – kvægbrugskonsulent John Erik Jørgensen, planteavlskonsulent Poul Erik Nielsen, driftsøkonomikonsulent Jakob Ellegaard, driftsleder i marken Frank Panzenhagen, driftsleder i stalden Brian Jensen samt medhjælper Martin Jepsen. Foto: Jens Tønnesen

Særligt team

Derfor har hun både en driftsleder i stalden og i marken. Den usædvanlige sammensætning overbeviste Jakob Ellegaard, driftsøkonomikonsulent hos LandboSyd, om, at Ligaard skulle med i Budgetmatchen.

»Mange ting skal koordineres, når der er tre om at bestemme dagligdagen. Så opgaven med at få dem til at spille godt sammen var en stor årsag til, at Hannah kom med i Budgetmatchen,« påpeger Jakob Ellegaard.

For Hannah Bahnsen betyder deltagelsen blandt andet en mulighed for at kunne styre produktionsudgifterne og grovfoderbeholdningen bedre.

»Vi har lagt budget siden 1993. Men før brugte vi det kun til at sammenligne vores kvartalsopgørelser for at se, om de passede nogenlunde med budgettet – og tænkte, at der ikke var så meget at gøre, hvis der var forskelle. Nu har vi forventninger om, at vi noget før kan få øje på afvigelser og rette mest muligt op på dem,« siger Hannah Bahnsen og tilføjer:

»Det skulle vi være begyndt på noget før. På den måde havde vi måske undgået at bruge hele vores buffer af grovfoder sidste vinter.«

Ekstra udgift

Det tvang hende til at købe kraftfoder. En større udskrivning, der fik et ekstra hak opad, fordi økologisk kraftfoder er dyrt. Den ekstra udgift hang sammen med, at Hannah Bahnsens produktion af grov-

Ligaard

- Indehaves af Hannah Bahnsen.
- Økologisk bedrift siden 1997.
- Leverer mælk til Naturmælk.
- En driftsleder i stalden og en i marken.
- 160 køer.
- 287 hektar med økologiske foder- og salgsafgrøder.
- Stald fra 2000; udvidet i 2007 og hårdt ramt af stormen 28. oktober 2013.
- Restbeløb pr. ko i 2013: 17.126 kr.
- Restbeløb pr. kg EKM i 2013: 1,87 kr.
- Energiudnyttelse: 101 procent.
- Ydelse: 9.676 kg EKM.

foder – ikke mindst på grund af de hårde og lange vintre – havde været utilstrækkelig to år i træk.

»Derfor fandt vi i fællesskab ud af, at det var et område, der skulle gøres noget ved. En af mulighederne var at inddrage grovfoderproduktionen i Budgetmatchen,« siger Jakob Ellegaard.

Han tilføjer, at LandboSyd fra og med i år har indført resultatopfølgning for stort set alle udarbejdede budgetter.

»På den måde opfanger vi forskydninger i besætningen og beholdningen af grovfoder ud over det budgetterede og har mulighed for at tage hånd om det i tide,« siger Jakob Ellegaard.

Han har været Hannah Bahnsens økonomirådgiver siden sidste sommer. Ved årsskiftet blev hans kollega, Poul Erik Nielsen, Ligaards planteavlskonsulent. Efter en tur ud på ejendommens marker melder han om udsigt til et godt grovfoderår.

»Det kneb med fordøjeligheden og proteinindholdet i Hannahs grovfoderproduktion, der også gav et lavt udbytte. Derfor satte vi som mål, at produktionen skulle øges med 40 procent til 7.200 FEN/hektar i gennemsnit,« siger Poul Erik Nielsen.

Mange jordtyper

Vejen til at nå det mål er blandt andet blevet lagt gennem analyser af gylle, jordens indhold af fosfor og kalium samt markplanlægning. Man finder nemlig stort set alt fra sandjord til stiv lerjord på Hannah Bahnsens 287 hektar. Derfor blev der ved såningen af græs skelet kraftigt til, hvilke sorter der klarer sig bedst hvor.

Første slæt midt i maj fortalte, at Hannah Bahnsen og hendes driftsleder i marken, Frank Panzenhagen, er på rette vej. En analyse af græsset inden første slæt viste en fordøjelighed på 82,8 procent i organisk stof, hvilket svarer til et proteinindhold på 6,53 megajoule pr. kilo tørstof.

»Det er meget tilfredsstillende,« konstaterer planteavlskonsulent Poul Erik Nielsen.

Franz Panzenhagen er enig »Som mål havde vi 6,3 megajoule pr. kilo tørstof. Men vi må selvfølgelig ikke glem-

aktivt,« konstaterer Hannah Bahnsen.

Hun har været alene med gården siden sin mands død i 2007.

»Men jeg har hverken fysikken eller erfaringen til at klare driften alene, så den slags har jeg købt mig til,« forklarer Hannah Bahnsen.

me, at de gode tal også skyldes et langt bedre forår end sidste år. Nu gælder det om at tage de næste fire slæt på de planlagte datoer hver fjerde uge, så græsset ikke når at skride igennem og får en tung fordøjelighed,« påpeger Frank Panzenhagen.

Ødelagt lade

Hverken han eller Hannah Bahnsen lægger skjul på, at der ikke har været tid til at fokusere 100 procent på Budgetmatchen. Det sørgede stormen Bodil, mandag 28. oktober sidste år, for ved at ødelægge en tredjedel af Ligaard.

»Blandt andet blæste laden omkuld. Vi er kun knap halvvejs med reparationsarbejdet. Det får selvfølgelig første prioritet,« siger Hannah Bahnsen og ser op mod solstriberne, der

trænger ind gennem hullerne i taget.

Med et galgenhumoristisk grin tilføjer hun, at hendes omkring 50 kalve har fået det bedre efter stormen.

»Vi har fået bedre ventilation, fordi stormen fjernede den mur i laden, der var en del af gavlen i kalvestalden. Den har vi foreløbig erstattet med halmballer,« siger Hannah Bahnsen med et blik ned mod sin interimistiske mur af opstablede halmballer.

Dyrlægeregning halveret

Hannah Bahnsen er dog overbevist om, at hendes driftsleder i stalden Brian Jensens indsats, har haft en større og mere koordineret effekt på forbedringen af kalvevelfærd; et andet fokuspunkt i Budgetmatchen.

»Vi har indført nogle faste rutiner, blandt andet når det gælder om at holde sengebåse rene og om at strø. Her har en ny strømaskine været en stor hjælp,« siger Brian Jensen og melder om et markant fald i antal tilfælde af lungebetændelse blandt kalvene.

»Ser man på hele besætningen, falder vores månedlige dyrlægeregning fra 10.000 kroner til cirka det halve i første kvartal i år,« tilføjer Brian Jensen, inden han sammen med Frank Panzenhagen og kvægbrugskonsulent John Erik Jørgensen går i gang med at måle en stak ensilage op.

»Et godt samarbejde og en tydelig kommunikation mellem os på gården og rådgiverne er helt central for at forbedre produktionen,« konstaterer Hannah Bahnsen.

Rådgiverteam

Driftsøkonomikonsulent:
Jakob Ellegaard,
LandboSyd.

Kvægbrugskonsulent:
John Erik Jørgensen,
Syddansk Kvæg.

Planteavlkskonsulent: Poul
Erik Nielsen, LandboSyd.

Made by **Schäffer**

Schäffer sætter standarden

SCHÄFFER 9630T

NYHED

OPFYLDER DE NYESTE MILJØKRAV
MED MINIMALE VEDLIGEHOLDELSKOSTNINGER

- Løftehøjde 5,30 m
- Løftekapacitet 4 tons
- SCV kabine, med maksimal udsyn og komfort

Alle priser er excl. moms

HELMS TMT-CENTRET A/S

Herning 99 28 29 30, Århus 86 109 108, Ringsted 57 81 11 00
mail@helmstmt.dk, www.helmstmt.com

BRØDR. EWERS A/S

kvæg

OmegaByg
- til robotter og automater!

- Suveræn smag
- Mindre foderspild ved automater
- Øger søgningen til robotter
- Tilsat dampvalset byg

Brødr. Ewers leverer i samarbejde med dig, **den rigtige løsning til dine malkekøer!**

Sønderborg: 7442 2975
Toftlund: 7483 2121
Vissenbjerg: 6481 1103
Hobro: 9656 0056
Sjælland: 5616 0030
Ølgod: 7524 3300
Brædstrup: 7012 7050
Ærø: 7442 2975

BRØDR. EWERS A/S

EWERS

- fordi kvalitet gir resultater

Salg: 7012 7030 · Ordrekonto: 7012 7010 · www.brdr-ewers.dk